

Frágreiðing um hendingina í Fuglafjarðar Skúla, tá verkstovan BRYD!, ið skuldi vera týsdagin 5. november 2019, bleiv avlýst dagin fyri

Gongdin í málinum

Mánadagin 4. november 2019 vóru næmingarnir í 8. og 9. flokki kunnaðir um, at tey skuldu luttaka í verkstovuni BRYD!, sum longu skuldi verða dagin eftir. Onkrir av flokslærarunum hjá luttakandi flokkunum valdu henda sama mánadagin at kunna foreldrini við at leggja kunning um tiltakið út á Facebook-síðuna hjá sínum flokki.

Ígjøgnum áheitanir frá lærarum og foreldrum fekk skúlastýrisformaðurin kunnleika um verkstovuna.

Vegna tað, at skotbráið var alt ov stutt at kalla skúlastýrið til fundar, metti formaðurin tað vera neyðugt sjálvur at heita á skúlastjóran um at avlýsa tiltakið. Skúlastjórin tók hesa áheitan til umhugsunar og váttaði løtu seinni, at tiltakið var avlýst. Henda avgerð hjá skúlastýrisformanninum mátti, sum sagt, takast í skundi. Meirilutin í skúlastýrinum metir, at avgerðin at avlýsa tiltakið var røtt.

Skúlastýrisformaðurin kunnaði um, og grundgav fyri avgerðini í skrivi, sum varð sent til skúlastjóran, varaskúlastjóran, avvarðandi lærarara við ábyrgd av Listaleypinum, mentanarleiðaran í Fuglafjarðar Kommunu, kommunumboðini fyri bæði Fuglafjarðar kommunu og Eysturkommunu, læraraumboðið og fólkavaldu foreldraumboðini í skúlastýrinum. Hendan kunningin bleiv send við telduposti til omanfyri nevndu mánadagin 4. november 2019 kl.16.35. Alt málið og tilgongdin í málinum verður tikið upp til víðari viðgerð á næsta skúlastýrisfundi.

Tað at leikbólkurin ikki fekk boðini um avlýsingina, og møtti upp í Fuglafjarðar skúla týsmorgunin, er at harmast um, men tað hevur onki við skúlastýrið at gera.

Tá Kringvarpið (KVF) bar tíðindini um avlýstu verkstovuna í tíðindunum á kvøldi tann 5. november segði KVF, at tey ikki høvdu fingið fatur á skúlastýrisformanninum ella næstformanninum. Vit kunnu staðfesta, at hvørgin av hesum hevur móttikið uppkall, ella boð á annan hátt, frá KVF tann dagin. Orsøkin til hetta kann, sambart tele-veitaranum, verða av tekniskir trupuleikar, í kjalarvørrinum av seinastu iOS dagføringini.

Aðrar viðkomandi síður av málinum

Tað vóru ikki lærararnir í 8. og 9. flokkunum, sum bílögdu verkstovuna frá Listaleypinum. Tað var lærari, sum ”varðar av Listaleypinum”, sum meldaði flokkarnar til tiltakið uttan at spyrja seg fyri hjá lærarunum, sum varða av flokkunum.

Lærararnir sum varða av 8. og 9. flokkunum, fingi kunning um innihaldið sunnudagin 3. november – ein arbeiðsdag undan tiltakinum.

Hetta samsvarar ikki við tankan við Listaleypinum, har viðmælt verður:

- at næmingarnir sleppa upp í part at velja listavitjanir til skúlan
- at lærarar gera listavitjanina til ein part av námsætlanini

Harafturat setir Listaleypurin sum krav:

- at lærarin fyrireikar næmingarnar til listavitjanina, soleiðis at øll fáa sum mest burturúr vitjanini
- at lærarin hevur ábyrgd av næmingunum, og er til staðar undir listavitjanini

Fyrra kravið kundi undir ongum umstøðum uppfyllast, tí ongin tíð var at fyrireika næmingarnar. Eisini vóru tað lærarar, sum mánadagin 4. november tóku frástøðu frá tiltakinum og søgdu seg ikki vilja vera til staðar undir listavitjanini.

Sostatt eru fleiri viðurskifti í skúlanum, sum ikki uppfylla viðmæli og treytir hjá Listaleypinum. Hetta fer skúlastýrið eisini at viðgera á næsta fundi, so sleppast kann undan líknandi ørkymlandi støðum og óneyðugum órógvum.

Grundgeving fyri avgerðini mánadagin 4. november 2019

Frágreiðing um verkstovuna BRYD!

Innihaldið í verkstovuni sæst í læraravegleiðingini, sum varð sent til lærararnar sunnudagin 3. november, og sum eisini er íkrøkt niðanfyrir.

Verkstovan snýr seg um at kanna heteronormin, at gera næmingarnar varugar við, hvussu heteronormurin heldur tey niðri, hvussu tey kunnu bróta við henda normin og gerast aktivistar og handla eftir nýggju vitanini, sum tey ogna sær í verkstovuni.

Vert er her líka at greiða frá hvat “heteronormur” er. Heteronormur er fatanin av teimum tveimum kynunum, og at menn verða drignir at kvinnum og umvent. Hóast fatanin er gomul og væl grundfest kring allan heimin, so var tað ikki fyrrenn í 1991 at orðið “heteronormur” fyrstu ferð varð nýtt til at lýsa hesa fatanina. Hetta var í samband við menningina av “Queer theory”, sum er eitt ástøði, ið førir fram, at heteronormurin er nakað, sum fólk fáa kroyst yvir seg frá sosiala umhvørvinum, og at tað tí er neyðugt hjá hvørjum einstøkum at rannsaka seg sjálfvan fyri at finna út av, hvønn kynsligan samleika ein hevur.

Í tilfarinum um tiltakið verður m.a. sagt:

- at verkstovan kann ávirka næmingarnar, og tí er neyðugt at lærarin hevur uppfylgjandi samtalar í flokkinum við næmingarnar
- at verkstovan kann taka næmingarnar av bóli og skapa ørkymlan

- at verkstovan kann virka til viðbrekni og gera tey ráðaleys
- at verkstovan lærir næmingarnar at skilja, hvussu, heteronormurin kúgar tey
- at næmingarnir verða eggjaðir til at brúka nýggju vitanina, sum tey ogna sær í verkstovuni
- at verkstovan eggjar næmingunum til at skapa broytingar, og eggjar teimum til at gerast aktivistar
- at leikararnir gleða seg til, saman við næmingunum, at bróta normar

Verkstovan BRYD! er ikki bara miðling av vitan

Ábyrgd Fólkaskúlans er at miðla vitan til næmingin um øll evni, sum eru viðkomandi í dagsins samfelagi, so næmingurin kann “venja síni evni til sjálvstøðuga meting, støðutakan og virkan og búnast í treysti til sín sjálvs”.

Tað er tí sjálvsagt, at undirvísing innan ymsar uppfatanir av kynssamleikum og normum skal hava pláss í Fólkaskúlanum, soleiðis at næmingurin kann gera sær eina sjálvstøðuga meting av hesum viðurskiftum. Hetta verður gjørt samvitskufult av lærarum í Fuglafjarðar skúla.

Tað er tó heilt greitt út frá lýsingini av tiltakinum hjá BRYD!, at verkstovan ikki bara hevur til endamáls at miðla vitan, men at endamálið eisini er at ávirka, forma og broyta næmingarnar eftir einum ávísnum fyriskrivaðum leisti - sum er at bróta við heteronormin.

Tað vil altíð vera so at skúlin ávirkar sínar næmingar, soleiðis at tey gera sær nýggjar meiningar. Tó er innihaldið í BRYD! verkstovuni av einum heilt øðrum karakteri, tí her er ikki talan um at vegleiða næmingar til at gera sær eina sjálvstøðuga meining innan eina lærugrein ella øki, men talan er um at ávirka kenslur og hugsjónarlig virði hjá ómyndugum næmingum.

Í slíkum førum er tað týðningarmikið, at bæði leiðsla, lærarar og foreldur eru kunnað um og taka undir við, at teirra næmingarnir/børn taka lut í undirvísingini, sum tað eisini stendur í fólkaskúlalógini, har tað er uppgáva fólkaskúlans at taka atlit at tí einstaka næminginum í samstarvi við foreldrini, og fólkaskúlin skal virka í sátt og samvinnu við foreldrini.

Eitt tiltak, sum hevur til endamáls at broyta næmingarnar eftir einum ávísnum fyriskrivaðum leisti - sum í hesum førinum er at bróta við heteronormin, er ikki í samsvar við Fólkaskúlalóginina, §2, stk.2, har tað stendur, at Fólkaskúlin eigur at skapa líkindi hjá næmingum fyri “at teir kunnu venja síni evni til sjálvstøðuga meting, støðutakan og virkan og búnast í treysti til sín sjálvs”.

Um innihaldið í verkstovuni bara var kunning, so hevði verið møguligt hjá næmingunum eftirfylgjandi at evna sær eina sjálvstøðuga meting, men so var ikki sambært lýsingini av tiltakinum.

Ongin eftirspurdur

Í Fuglafjarðar skúla vóru hvørki ábyrgdarhavandi lærarar ella foreldur eftirspurd, hvørt teirra næmingar/børn fingu loyvi at luttaka í verkstovuni BRYD!, so talan var ikki um eitt tilboð.

Tvørturímóti vóru ábyrgdarhavandi lærarar ein arbeiðsdag undan tiltakinum kunnaðir um tiltakið, sum tey skuldu luttaka í. Næmingarnir vórðu heldur ikki spurdir, og tað er ivasamt, um næmingarnir sjálvi hava dirvi og/ella førleikar til at meta um og siga frá, hvørt tey vilja luttaka í eini slíkari verkstovu.

Niðurstøða

Skúlastýrið umboðar bæði foreldur, lærarar og kommunu. Tiltakið hjá BRYD! verður av summum foreldrum, lærarum og kommunustýrslimum mett at vera heilt sakleyst, meðan onnur í sama hópi meta hetta at fara langt útum mark. Tískil er púra greitt, at evnið hjá BRYD! er sera viðkvæmt, og samanumtikið kunnu vit siga:

- at verkstovan BRYD! hevði eina dagsskrá, sum fór út um vanliga miðling av vitan
- at hvørki lærarar, foreldur ella næmingar vórðu kunnað ella spurð, um tey vildu verða partur av tiltakinum

Og tað var hetta, sum lá aftanfyrri avgerðini um áheitanina, at avlýsa verkstovuna BRYD!. Um kunnað hevði verið um tiltakið í góðari tíð, og móguleiki hevði verið givin foreldrum, saman við sínum børnum, at taka av tilboðnum um at luttaka, so hevði støðan verið ein onnur.

Skúlastýrisformaðurin metir, at avgerðin at heita á skúlastjóran at avlýsa vitjanina hjá BRYD! verkstovuni var røtt, og undirtøka er eisini fyri avgerðini frá meirilutanum í skúlastýrinum.

Vegna meirilutan í skúlastýrinum í Fuglafjarðar skúla.

Sofus Gregersen
skúlastýrisformaður

Lýsingin av BRYD! dramaverkstaðnum á heimasíðuni hjá Listaleypinum:

HEIM UM LISTALEYPIN LISTALEYPURIN 2019-20

TÓNLEIKUR, FRAMFØRSLA, VERKSTOVA, ANIMATIÓÐ, SKUGGALÉIKUR, HEYSTIÐ 2019 - 0. - 3. FLOKKUR, 4. - 7. FLOKKUR, 8. - 10. FLOKKUR

BRYD!

EIN DRAMAVERKSTAÐUR UM KYNSNORMAR OG IDENTITET, HAR VIT SAVNA OKKUM UM HUGMYNDINA HJÁ BØRNUM OG UNGUM UM, HVAT TEY HALDA VERA NORMALT OG ÓNORMALT

BRYD! er ein dramaverkstaður um normar og samleika yvirhøvur og serstakliga um kynsnormar. Normar eiga ein grundleggjandi leiklut í mismuni og valdsbygnaði, og á verkstovuni BRYD! savna vit okkum um hugmyndina hjá børnum og ungum um, hvat tey halda vera normalt/ónormalt.

Við BRYD! vilja listafókinu gera mun og vera við til at leggja lunnar undir antihapping, javnrættindi, tolsemi og fólkaræði.

Heiti: BRYD!

Listafólk: Teatret Zeppelin

Málbólkur: 8. - 10. flokkur

Tal á næmingum: 25

Høli: Ein flokkur: flokshøli við ruddaðum gólvi ella ein høll um møguligt

Krøv: Eitt musikkanlegg

Longd: Verkstova 2 tímar

Tíðarskeið: 4. - 8. november 2019

Læraravegleiðingin frá BRYD! ljóðar soleiðis:

BRYD! - forberedelsespapir til læreren

Kære lærer

Vi er glade for, at du har valgt at få BRYD! ud i din klasse! Dette forberedelsespapir vil give dig en dybere forståelse for BRYD!-workshoppens formål, sammensætning og temaer. Desuden vil forberedelsespapiret hjælpe dig med at forstå workshoppens proces, og hvordan den kan påvirke dine elever. På den måde er det lettere for dig at lave opfølgning i klassen efter workshoppens, og at snakke med eleverne om, hvordan I kan bruge jeres nye viden og indsigt.

Forbered dine elever

Hvis du vil forberede dine elever en smule inden workshoppens, kan I snakke om, hvad en norm er. Du kan give dem eksempler på normer, som alle kender til (fx kulturelle normer). Lad eleverne give deres egne eksempler på normer. Bagefter kan I snakke om, hvordan normerne påvirker dem.

Et normkritisk udgangspunkt

BRYD! er en normkritisk workshop, det vil sige, at vi undersøger normen, frem for de mennesker, der bryder med normen. Det er altså ikke et individ eller en gruppe af normbrydere, der er workshoppens interessefelt. Det er i særdeleshed heteronormen, som BRYD! undersøger. Når eleverne bliver klogere på, hvordan denne altdominerende norm påvirker dem, er det

lettere for dem at gennemskue, hvorfor/hvordan normen kan være undertrykkende. De bliver opmærksomme på, at normer er noget, vi alle er med til at skabe og opretholde. Og det bliver lettere for dem at bryde med de strukturer, der reproducerer den undertrykkelse, som en herskende norm kan have på minoriteter.

Afsløring af heteronormen

Jo mere "usynlig" en norm er, jo mere "magt" har den. For når vi ikke ser en norm, så ser vi ikke, hvordan normen begrænser os. Heteronormen er magtfuld, og den kan være usynlig for mange af os, både unge og voksne.

Det kan være svært for eleverne at forstå, hvorfor/hvordan udtryk som "drengene er stærkere end piger" eller "piger er mere følsomme end drenge" kan begrænse dem, men det vil workshoppens vise. Ofte finder mennesker tryghed i normer, så det kan være en overvældende og forvirrende oplevelse for eleverne at blive opmærksomme på heteronormen og dens begrænsninger.

Et trygt rum

Som nævnt kan "afsløringen" af heteronormen være sårbar og føre til forvirring. Vi gør derfor alt, vi kan, for at skabe et rum, hvor alle elever føler sig trygge og inkluderede, og alle reaktioner bliver taget seriøst.

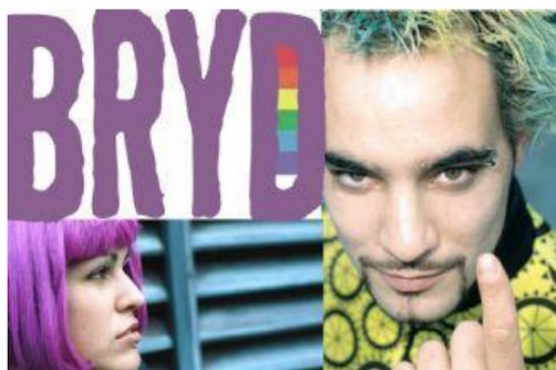
kulturelle eller politiske forandringer ved hjælp af konkrete aktiviteter. Vi giver eleverne mulighed for at finde på en aktivistisk handling/et aktivistisk projekt med udgangspunkt i en norm, som de vil ændre på/bryde med.

Det er vigtigt, at eleverne forstår, at aktivisme eksisterer på mange planer. Man behøver ikke at være frontfigur i en bevægelse (som Gretha Thunberg for miljøbevægelsen) for at være aktivist. Hverdagsaktivisme er en mindst ligeså vigtig form for aktivisme. Det er, når vi stiller spørgsmålstegn ved lærerens opdeling af grupper i "drengene" og "piger", når vi tager neglelak på, selvom vi identificerer os som mænd, eller når vi undlader at bruge kønnede ord, fx "bøsset" eller "fimset" på en nedsættende måde.

Aktivisme – vi opfordrer til handling

Når eleverne har fået en nye viden om heteronormativitetens magt og undertrykkelsesmekanismer, kan de sidde tilbage med en "hvad-så-nu-følelse". Vi opfordrer eleverne til at bruge deres viden til at skabe forandring, og introducerer dem til aktivisme. Aktivister vil lave sociale,

**Vi glæder os til at møde jer og sammen
BRYDE normer!**

Hetta er upprunin til tilfarið, sum BRYD! arbeiðir við. Boðini eru skrivað á Facebook-síðuni hjá LGBT Danmark tann 1. november 2019:

Startside Om Begivenheder Billeder Videoer

 LGBT Danmark 1. nov. kl. 12.45 • 🌐

Vores projektleder, Andreas Beck Kronborg, har besøgt **Teatret Zeppelin**, der bruger vores spritnye undervisningsmateriale LARM (larmlgbt.dk) i deres BRYD! Workshop. Vi er kæmpe stolte over, at materialet også får den slags liv! Teatergruppen er halvt på vej til Færøerne, hvor de færøske skoleelever bliver de første, som deltager i det nye BRYD!-materiale. God tur - vi glæder os til at høre, hvordan det bliver taget imod 😊

